

گاهشمار

نگاهی به مهم‌ترین تحولات روابط

ایران با آسیای میانه و قفقاز

با همه اهمیتی که آسیای میانه و قفقاز در سیاست خارجی ما دارند، متأسفانه نسبت به بررسی دقیق و تحلیل روندهای جاری در این منطقه، کمتر پژوهش جدی‌ای صورت پذیرفته است.

فصلنامه مطالعات راهبردی با توجه به این نقصان اقدام به سفارش و تهیه گاهشماری مستقل در زمینه تحولات رخ داده در روابط ایران با آسیای میانه و قفقاز نموده است. نظر به اتمام این طرح در ادامه کلیات آن به جهت معرفی و آشنایی اولیه محققان می‌آید.

فصلنامه مطالعات راهبردی براین باور است که ترسیم چشم‌انداز تاریخی روابط می‌تواند گام مؤثری در رسیدن به تحلیلهای علمی باشد و به همین منظور تهیه گاهشمارهایی از این قبیل را مثبت و دارای ارزش بسیار می‌داند. گفتنی است که گاهشمار حاضر با معیار سال تنظیم شده است و روابط ایران با کشورهای مختلف به ترتیب زمان وقوع، استخراج و مرتب شده‌اند. با توجه به حجم زیاد این گاهشمار، سرفصلهای اصلی در نوشتار حاضر آمده و از ذکر جزئیات چشم‌پوشی شده است.

تقویت و تنظیم:
فاضل فیضی

سال ۱۳۷۰

فروردين

(کیهان، ۷۰/۱/۱۰)

- اولین گروه از مسلمانان آذربایجان شوروزی در قالب یک تور زیارتی - سیاحتی وارد تهران شدند. این گروه ضمن زیارت مرقد امام رهنما و حرم مطهر حضرت معصومه(س) با اقوام و بستگان خود در ایران دیدار خواهند نمود.

(کیهان، ۷۰/۱/۲۲)

- آیت‌الله موسوی اردبیلی در دیدار با «کاریموف» رئیس جمهور ازبکستان ضمن تبریک عیدنوروز و ماه مبارک رمضان بد مردم مسلمان این جمهوری به مشترکات مذهبی و تاریخی میان مردم ازبکستان و ایران اشاره کرد و آزادی مذهبی اخیر در شوروی را دستاورده مهیم برای مللتهای مسلمان این کشور توصیف کرد.

خرداد ۱۳۷۰

- نخست وزیر جمهوری آذربایجان شوروی از نقش حساس ایران در سطح منطقه و جهان تجلیل کرد و آمادگی کشورش را برای گسترش همکاریهای سیاسی و فرهنگی و اقتصادی با ایران اعلام کرد. (اطلاعات، ۷۰/۳/۲۲)

- مرکز دوستی ایران و ازبکستان روز جمعه گذشته با هدف تقویت روابط دوستی بین دولت مسلمان و کمک به توسعه همکاریهای متقابل در زمینه‌های فرهنگی علمی و اقتصادی در تاشکند مرکز ازبکستان افتتاح شد. (اطلاعات، ۷۰/۳/۱۹)

مرداد ۱۳۷۰

- دیدار با وزیر امور خارجه ایران از گسترش روابط

- رئیس جمهوری آذربایجان شوروی در

۸۷ ایران و جمهوری آذربایجان شوروی اظهار خرسنده کرد و تعبیق روزافزون آن را خواستار شد. (اطلاعات، ۷۰/۵/۲۲)	<p>ایران خواستار گسترش همکاریهای فنی، تجاری و فرهنگی با ایران شد. (اطلاعات، ۷۰/۵/۲۷)</p> <ul style="list-style-type: none"> ● بدنبال کثار رفتن گوربیاچف از ریاست جمهوری شوروی، جلسه‌شورای عالی امنیت ملی در ایران تشکیل شد. شورای امنیت ملی اعلام کرد که با توجه به مرز مشترک طولانی و روابط گسترده ایران با شوروی و مسائل مهم منطقه ایران تحولات غیرمنتظره اخیر را با دقت و حساسیت زیر نظر خواهد داشت. (اطلاعات، ۷۰/۵/۲۹) ● شکست کودتا و بازگشت مجدد گوربیاچف به قدرت و حمایت غرب از یلتسین و گوربیاچف. (اطلاعات، ۷۰/۵/۳۱)
	رئیس جمهور آذربایجان در دیدار بازیز خارجه
	● رئیس جمهور آذربایجان در دیدار بازیز خارجه

۱۳۷۰ شهریور	<p>● هیأت دولت جمهوری اسلامی ایران وزارت خارجه را مأمور بررسی تحولات جمهوری های مسلمان نشین شوروی کرد. بدنبال اعلام استقلال آذربایجان شوروی، مراسم نماز جمعه در این کشور برپا گردید. (اطلاعات، ۷۰/۶/۱۱)</p>
● شورای عالی امنیت ملی ایران اسلامی اعلام کرد: جمهوری اسلامی ایران ضمن احترام کامل به نظر و خواست مردم و احترام به هرگونه توافقی که بین دولت مرکزی و جمهوریها صورت	<p>● شورای عالی امنیت ملی ایران اسلامی اعلام کرد: جمهوری اسلامی ایران ضمن احترام کامل به نظر و خواست مردم و احترام به هرگونه توافقی که بین دولت مرکزی و جمهوریها صورت</p>

۱۳۷۰ مهر	<p>رئیس جمهور ترکمنستان آنای نیازف در دیدار با آقای هاشمی رفسنجانی ضمن تسلیم سلام گرم گوربیاچف به رئیس جمهور ایران</p>
---	--

آبان

۱۳۷۰

- اتحاد شوروی به اطلاع ایران رساند که هیچ مخالفتی با تأسیس کنسولگری ایران در جمهوری های مسلمان نشین را ندارد. (اطلاعات،

(۷۰/۸/۲۵)

- آیت الله العظمی اراکی در دیدار با طلاب و استادان مؤسسه‌های دینی باکو، فروپاشی کمونیسم را در شوروی یک نعمت الهی دانست. (اطلاعات، ۷۰/۸/۲۰)

۱۳۷۰

- دکتر ولایتی دیروز وارد باکو مرکز جمهوری آذربایجان شد و با رئیس جمهور ایاز مطلب‌اف و نخست وزیر این کشور دیدار کرد. در این دیدار که یک یادداشت تفاهمی مبنی بر همکاریهای فرهنگی - سیاسی و اقتصادی به امضاء رسید. (اطلاعات، ۷۰/۹/۱۳)

- نایب رئیس مجلس آذربایجان شوروی با حجت‌الاسلام حاج سید‌احمد خمینی دیدار نمود و تأثیر اندیشه‌های حضرت امام ره را در جمهوریهای مسلمان نشین را شگرف دانست و خواستار گسترش همکاریهای دوچانبه براسان مشترکات دوچانبه شد. (اطلاعات، ۷۰/۹/۱۸)

- آقای صمدزاده نایب رئیس مجلس آذربایجان در دیدار با رئیس مجلس ایران خواستار استفاده از تجربه قانون‌گذاری ایران در این کشور شد و گفت ما با ایران روابط تاریخی و طولانی داریم و اسلام ما را به هم وصل کرده است. ما باید علیه دشمنان با هم متحد شویم. (اطلاعات، ۷۰/۹/۱۹)

- میخائيل گورباچف دیروز سرانجام دریابر واقعیت اجتناب ناپذیر پایان عمر اتحاد شوروی

- دکتر علی اکبر ولایتی با نخست وزیر فراقستان «قهمانف» دیدار کرد و طرفین در مورد گسترش روابط دوچانبه و همکاریهای اقتصادی و فرهنگی مذاکره نمودند. فراقستان از ایران خواست شرایط صدور نفت فراقستان از ایران به صورتهای گوناگون از جمله لوله کشی فراهم نماید. (اطلاعات، ۷۰/۹/۷)

- دکتر ولایتی روز پنجمین وارد بیشکی مرکز جمهوری قرقیزستان شد و با رئیس پارلمان و رئیس جمهور قرقیزستان دیدار نمود. دکتر ولایتی ضمن اشاره به سوابق تاریخی و فرهنگی مشترک دو کشور، به خواست رئیس جمهور قرقیزستان در مورد گسترش همکاری‌ها جواب مثبت داد. (اطلاعات، ۷۰/۹/۹)

- دکتر ولایتی در فرودگاه تاشکند گفت: ایران به خواست جمهوریهای اتحاد شوروی برای تعیین سرنوشت خود احترام می‌گذارد ولی روابط با این جمهوریها را در چارچوب روابط با مسکو تعیین می‌گردد. اسلام‌کریم افریض جمهور ازبکستان خواستار همکاری ایران در تمام زمینه با این جمهوری شد. (اطلاعات، ۷۰/۹/۹)

- ۸۹** ● با تصویب هیأت دولت ایران در جمهوریهای ترکمنستان، تاجیکستان، قرقیستان، قرقیستان و ازبکستان کنسولگری تأسیس می‌کند. (اطلاعات، ۷۰/۹/۲۸) واقعیت اجتناب ناپذیر پایان عمر اتحاد شوروی تسليم شد و قبول کرد این اتحاد از اول سال نو مسیحی (۱۳ روز دیگر) جای خود را به یک جامعه مشترک المنافع بدهد. (اطلاعات، ۷۰/۹/۲۷)
- ۱۳۷۰
 ● عصر دیروز شورای عالی امنیت ملی با ریاست رئیس جمهور هاشمی رفسنجانی تشکیل شد و در مورد آینده روابط با جمهوریهای تازه استقلال یافته و موافقت با به رسمیت شناختن جمهوریهای مسلمان‌نشین و فدراسیون روسیه مورد تأیید قرار گرفت. (اطلاعات، ۷۰/۱۰/۱)
 ● جمهوری اسلامی ایران فدراسیون روسیه و ۶ جمهوری آسیای میانه را به رسمیت شناخت. (اطلاعات، ۷۰/۱۰/۴)
 ● جمهوری اسلامی ایران طی بیانیه‌ای که توسط وزارت خارجه صادر شد استقلال ۱۱ جمهوری شوروی سابق را به رسمیت شناخت. این جمهوریها عبارتند از: آذربایجان، ترکمنستان، تاجیکستان، ازبکستان، قرقیستان، فدراتیو روسیه، ارمنستان، گرجستان، اوکراین و روسیه سفید. (اطلاعات، ۷۰/۱۰/۵)
 ● روز پنجم شنبه گذشته با حضور آقای واعظی معاون اروپا و آمریکای وزارت خارجه در ترکمنستان سفارت ایران ترکمنستان تأسیس
- ۱۳۷۱
 ● رئیس جمهور ایران در دیدار با معاون

بهمن

دعوت رئیس جمهور ترکمنستان از وی، گفت: ایران آمادگی کامل دارد که با امکانات خود برای

کمک به پیشرفت امور در ترکمنستان همکاری گسترده‌ای با آن کشور داشته باشد. (اطلاعات،

(۷۰/۱۱/۲)

● یک هیأت دیپلماتیک ایرانی در باکو به سرپرستی مهدی عباس پایدار دیروز در نخجوان با حیدر علی اف رئیس مجلس این جمهوری دیدار کرد و در مورد گسترش خطوط مرزی، انتقال برق و گاز ایران به این جمهوری طرفین مذاکره نمودند. (اطلاعات، ۷۰/۱۱/۹)

● در دیدار آقای محمود واعظی معاون وزارت خارجه با سلیمان اف وزیر امور خارجه قراقستان پرونکل برقرار روابط سیاسی دو کشور به امضاء رسید و سفارت ایران در آلماتا گشایش یافت. همچنین نخست وزیر قراقستان در دیدار با آقای واعظی آمادگی این جمهوری را برای توسعه روابط با ایران را اعلام نمود. (اطلاعات، ۷۰/۱۱/۱۰)

● سخنگوی وزارت خارجه ایران آقای

سرمدی آمادگی ایران را برای میانجیگری بین ارمنستان و آذربایجان را اعلام نمود. (اطلاعات،

(۷۰/۱۱/۱۹)

● وزیر امور خارجه ارمنستان در دیدار با دکتر ولایتی خواستار میانجیگری ایران و استفاده از نفوذ خود برای حل درگیری میان آذربایجان و ارمنستان شد. (اطلاعات، ۷۰/۱۱/۲۰)

● امضاء یادداشت تفاهم همکاریهای سیاسی و اقتصادی و فرهنگی بین ایران و ارمنستان توسط وزرای خارجه دو کشور و گشایش سفارتخانه، تبین همکاریهای سیاسی - اقتصادی و فرهنگی و گسترش روابط اقتصادی و بازارگانی، ترانزیت کالاهای ایران از طریق ارمنستان از جمله مقاد این یادداشت تفاهم است. (اطلاعات، ۷۰/۱۱/۲۱)

● رئیس جمهور در دیدار با وزیر خارجه ارمنستان آمادگی ایران را برای پایان دادن به درگیریهای ارمنستان و آذربایجان اعلام نمود.

(اطلاعات، ۷۰/۱۱/۲۳)

۱۳۷۵ آسفند

● وزیر خارجه ایران برای یافتن یک راه حل صلح‌آمیز در رأس یک هیأت بلندپایه سیاسی و به درخواست مقامات کشورهای آذربایجان و ارمنستان دیشب تهران را به مقصد باکو ترک کرد. (اطلاعات، ۷۰/۱۲/۶)

● در پی درخواست هیأت اعزامی ایران،

● سخنگوی وزارت خارجه روسیه گفت: روسیه نگران نفوذ ایران در جمهوری های آسیای میانه نیست. وی گفت ما میانجیگری هر کشور و شخصی را در مورد مسئله قره باغ می پذیریم و مهم حل مسئله است. وی گفت ما مانند غرب نگران نفوذ ایران در آسیای میانه نیستیم. (اطلاعات، ۷۰/۱۲/۶)

امیدوارکننده دانستند و ارمنستان با پیشنهاد صلح ایران موافقت کرد. (اطلاعات، ۷۰/۲۵)

● اجلاس تهران (ایران، ارمنستان و آذربایجان) با تهیه پیش‌نویس یک تفاهم‌نامه به کار خود پایان داد طرفین مخاصله از تهیه این پیش‌نویس ابراز امیدواری نمودند. (اطلاعات، ۷۰/۲۶)

● در پی درخواست هیأت اعزامی ایران، دولتهای آذربایجان و ارمنستان دیروز بمدت سه روز اعلام آتش‌بس کردند. (۷۰/۸)

● نشست مقامات بسلنديپاه ارمنستان و آذربایجان با وساطت ایران در تهران، انجام شد. در این نشست گام‌های مشتبه در جهت حل مسئله قره‌باغ برداشته شد و طرفین این نشست را

سال ۱۳۷۱

فروردين

نظرارت بر حفظ آتش‌بس در منطقه قره‌باغ وارد باکو شد. (کیهان، ۷۱/۱۲۰)

● در ملاقات واعظی با مقامات آذربایجان و ارمنستان طرفین با کلیات طرح صلح ابتکاری ایران موافقت نمودند. (کیهان، ۷۱/۱۲۴)

● دیدار وزیر علوم و معاون ترکمنستان با وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی ایران: در این دیدار حجت‌الاسلام خاتمی ضمن استقبال از روابط فرهنگی و علمی ایران و ترکمنستان خواستار همکاری دو کشور در تمامی زمینه‌ها شد. (کیهان، ۷۱/۱۲۷)

● علاءالدین بروجردی معاون آسیا و اقیانوسیه وزارت خارجه با رئیس جمهور ترکمنستان دیدار کرد در این دیدار صفر مراد نیازف رئیس جمهور ترکمنستان از تلاشهای ایران در حل بحران قره‌باغ تشکر نمود و خواهان گسترش همکاری ایران و ترکمنستان در تمامی زمینه‌ها شد و گفت ما ایران را برادر مدادام‌العمر خود می‌دانیم. (کیهان، ۷۱/۱۹)

● آقای واعظی در مورد چگونگی ادامه آتش‌بس و اجرای طرح صلح ابتکاری ایران با مقامات ارمنی مذاکره نمود. (کیهان، ۷۱/۱۱۸)

● اولین گروه از کارشناسان ایرانی برای

اردیبهشت ۱۳۷۱

● رؤسای جمهور آذربایجان و ارمنستان با صدور بیانیه‌ای مشترک در تهران با ابراز خرسندی از تلاشهای میانجیگرانه ایران در حل

● اولین دور مذاکرات کفیل ریاست جمهوری آذربایجان و رئیس جمهور ارمنستان با رئیس جمهور ایران آغاز شد. (کیهان، ۷۱/۲۱۷)

- مسأله قوهای ابراز امیدواری کردند تلاش ایران با هدف دستیابی به صلح و امنیت پایدار در منطقه تا حصول به یک نتیجه نهایی ادامه یابد. (کیهان، ۷۱/۲/۱۹)
- با شروع مجدد درگیری میان ارمنه و آذربایجان و زیر خارجه و نماینده رئیس جمهوری برای مذاکره با مقامات آذربایجان وارد باکو شدند. (کیهان، ۷۱/۲/۲۲)
 - ایران و ترکمنستان با امضاء یک یادداشت

۱۳۷۱

ملی جمهوری آذربایجان توسط ارمنستان را محکوم کردند. (اطلاعات، ۷۱/۳/۷)

- برای اولین بار برنامه‌های سیمای جمهوری اسلامی ایران به صورت زنده در تاجیکستان پخش شد و مورد استقبال مردم قرار گرفت. همچنین امسال طرح اجرای خط فارسی در نظام آموزشی تاجیکستان عملی می‌شود.
- همچنین در دیدار وزیر اقتصاد تاجیکستان با هاشمی رفسنجانی پیام رئیس جمهور تاجیکستان تسلیم وی شد. همچنین در دیدار وزیر اقتصاد تاجیکستان با وزیر خارجه ایران، دکتر ولایتی گفت: که ایران آماده پشتیبانی از تاجیکستان در مجامع بین‌المللی است.

(اطلاعات، ۷۱/۳/۱۷)

● نخست وزیر گرجستان خواستار گسترش همکاریهای ایران با گرجستان در تمام زمینه‌ها شد. (اطلاعات، ۷۱/۳/۲۵)

خرداد

- وزیر خارجه آذربایجان در دیدار با سفیر ایران در باکو از کمکها و حمایتهای انساندوستانه ایران تشکر نمود. (اطلاعات، ۷۱/۳/۴)
- مشاور رئیس جمهوری ارمنستان خواستار حضور ناظران ایرانی در لاقین شد. (۷۱/۳/۵)
- حضرت آیت‌الله گلپایگانی تجاوز ارمنستان به آذربایجان را ناشی از بیم و هراس استکبار جهانی از حاکم شدن نظام‌های اسلامی در منطقه و اقدام ارمنستان را که موجب به خاک و خون کشیده شدن مسلمانان منطقه شده، بیش از همه به زبان آن کشور دانست. (اطلاعات، ۷۱/۳/۵)
- رئیس جمهور ترکمنستان خواستار کمک ایران به ترکمنستان برای بازسازی کارخانه‌ها و صنایع این کشور شد. (اطلاعات، ۷۱/۳/۵)
- ارمنستان و آذربایجان خواستار میانجیگری مجدد ایران شدند. (اطلاعات، ۷۱/۳/۷)
- دانشجویان دانشگاه تهران نقض حاکمیت

۱۳۷۱

تیر

- وزیر خارجه آذربایجان در دیدار با سفیر ایوان در آذربایجان ابراز امیدواری کرد که در آینده نزدیک سفارت آذربایجان در ایران گشایش می‌یابد. (اطلاعات، ۷۱/۴/۱۳)
- معاون نخست وزیر و وزیر مشاور و وزیر صنایع سبک ارمنستان در دیدار با سرپرست سفارت ایران در ایروان خواستار گسترش همکاری با ایران در زمینه‌های اقتصادی و حمل و نقل شدند. (اطلاعات، ۷۱/۴/۲۱)
- وزیر خارجه تاجیکستان اعلام کرد، ایران قصد دارد ۵۰ میلیون دلار اعتبار در اختیار تاجیکستان قرار دهد تا در سرمایه‌گذاری در تأسیس شرکتهای در تاجیکستان صرف شود. (اطلاعات، ۷۱/۴/۲۱)

- آقای رحمت‌الله‌اف ضمن خوشنوی از گسترش روابط دو کشور، و ابراز خرسندي از سفر قریب الوقوع رئیس جمهور تاجیکستان به ایران، خواستار گسترش بیشتر همکاری دو کشور شد. (اطلاعات، ۷۱/۴/۳)
- رئیس جمهور تاجیکستان «نبی اف» وارد تهران شد و مورد استقبال آقای هاشمی رفسنجانی قرار گرفت. دو طرف در مذاکرات خود خواهان گسترش همکاری‌های دوجانبه شدند. (اطلاعات، ۷۱/۴/۸)
- در پی اهانت رئیس جمهور آذربایجان به مقدسات نظام جمهوری اسلامی ایران نمایندگان آذربایجان شرقی و غربی خواستار احصار نماینده سیاسی آذربایجان به وزارت خارجه شدند. (اطلاعات، ۷۱/۴/۱۰)

۱۳۷۱

مرداد

- طریق ایران شد. (اطلاعات، ۷۱/۵/۱۱)
- دبیر دولت آذربایجان و مردم‌شماره دوین کشور ترکمنستان با معاون وزیر خارجه ایران آقای وااعظی، در این دیدار دو طرف خواستار تعمیق روابط شدند و ضمن معرفی سفیر جدید، طرف ترکمنستانی خواستار آموزش سیاسی برای کادر سیاسی ترکمنستان شد. (اطلاعات، ۷۱/۵/۱)
- آذربایجان خواستار تشکیل شورای همکاری اقتصادی برای پیگیری توافقات بوجود آمده بین ایران و آذربایجان شد. (اطلاعات، ۷۱/۵/۷)
- سفیر ترکمنستان در دیدار با وزیر نفت ایران خواستار تسریع در صدور گاز این کشور از

شهریور

- ۱۳۷۱ همکاریهای اقتصادی، انتقال گاز و روابط دوجانبه. (اطلاعات، ۷۱/۶/۴)
- بزرگتری نبی اف از ریاست جمهوری تاجیکستان توسط هیأت دولت و پارلمان این کشور. (اطلاعات، ۷۱/۶/۱۲)
 - سفارت ایران در تاشکند گشایش یافت و سطح روابط دو کشور به سطح سفیر ارتقاء یافت. (اطلاعات، ۷۱/۶/۱۴)
 - دیدار معاون آموزشی وزارت خارجه با رئیس شورای عالی و کفیل ریاست جمهوری تاجیکستان. در این دیدار آقای ملکی روز استقلال تاجیکستان را تبریک گفت. (۷۱/۶/۲۵)
 - رئیس پارلمان آذربایجان در دیدار با سفير ایران در آذربایجان آقای نهادنديان خواستار گسترش همکاریهای دو کشور شد. (۷۱/۶/۲۶)

- رئیس جمهور و رئیس پارلمان جمهوری نخجوان آقای حیدر علی اف وارد تهران شد و مورد استقبال دکتر ولایتی قرار گرفت. (اطلاعات، ۷۱/۶/۱)
- دو پروتکل همکاری دوجانبه نتیجه سفر رئیس جمهور نخجوان به ایران بود. این پروتکل‌ها در زمینه کمکهای اقتصادی، فنی و حمل و نقل ایران به نخجوان و همچنین ایجاد چندین کارخانه در این جمهوری خواهد بود. (اطلاعات، ۷۱/۶/۳)

- رئیس جمهور ترکمنستان سفر مراد نیازف در رأس یک هیأت عالیرتبه وارد تهران شد و مورد استقبال آقای هاشمی رفسنجانی قرار گرفت. (اطلاعات، ۷۱/۶/۳)
- تفاوچهای ایران و ترکمنستان برای

- ۱۳۷۱ مهر
- وزیر امور خارجه ایران در دیدار با وزیر تجارت خارجی آذربایجان ایران را خانه دوم اهالی آذربایجان دانست. (کیهان، ۷۱/۷/۳۰)

- حجت‌الاسلام هاشمی رفسنجانی نیز بر گسترش همکاری در تمامی زمینه با جمهوری ازبکستان تأکید نمود. (۷۱/۷/۸)

- ۱۳۷۱ آبان
- جمهور و هیأت همراه قرقستان به موقعیت حساس قرقستان به عنوان کشور مسلمان و حساس از لحاظ جغرافیایی اشاره کرد. آقای رفسنجانی گفت ایران ببنابر مسئولیت دینی و انسانی خود خواهان صلح و ثبات در منطقه

- معاون نخست وزیر تاجیکستان ضمن دیدار از اماكن تاریخی ایران گفت ما قصد داریم زبان و خط فارسی را در کشورمان رواج دهیم. (کیهان، ۷۱/۸/۲)
- آقای رفسنجانی ضمن استقبال از رئیس

- ازبکستان و معاون اروپا و آمریکای وزارت خارجه ایران سفارت ایران در تاشکند گشایش یافت. (۷۱/۸/۱۶)
- نماینده تبریز در مجلس شورای اسلامی: اهالی آذربایجان ایران تحمل تکرار ارجیف ایلچی بیک را ندارند. (کیهان، ۷۱/۸/۱۷)
 - رئیس جمهور ترکمنستان در دیدار با واعظی معاون وزارت خارجه به نقش مهم ایران در تأمین صلح و ثبات در منطقه اشاره نمود. (کیهان، ۷۱/۸/۱۸)
 - سفیر جمهوری اسلامی ایران در تاجیکستان مسجده شیستری گفت ایران خواستار تاجیکستانی مستقل، واحد و آزاد و نیرومند است. (کیهان، ۷۱/۸/۳۰)
- است. (کیهان، ۷۱/۸/۱۰)
- وزیر امور خارجه فراغستان در دیدار با وزیر خارجه ایران ضمن تأکید بر گسترش همکاریهای دوجانبه از نقش مثبت ایران در حل بحران قره باغ تمجید کرد و خواستار تداوم این نقش شد. (کیهان، ۷۱/۸/۱۱)
 - رئیس جمهور فراغستان با مقام معظم رهبری دیدار کرد. در این دیدار مقام معظم رهبری استقلال فراغستان را بسیار مهم تلقی نمود و گفت کشورهای منطقه باید با روحیه برادری با هم همکاری داشته باشند و گفت موقعیت فراغستان و ایران به لحاظ تاریخی همواره حاکی از برادری بوده است. (کیهان، ۷۱/۸/۱۲)
 - طی مراسم با حضور وزیر خارجه

آذر ۱۳۷۱

- آنده نزدیک سفارت ایران در گرجستان دایر گردید. (سلام، ۷۱/۹/۷)
- سفارت ایران با صدور اعلامیهای در تاجیکستان از توافق جنابهای درگیر در تاجیکستان ابراز خرسندي نمود و از تلاشهای امامعلی رحمان اف رئیس شورای عالی تشکر نمود. همچنین سفارت ایران نست به اظهارات سوء رهبران کمونیست در تاجیکستان اعتراض نمود. (سلام، ۷۱/۹/۷)
 - وزارت امور خارجه ایران بالنتشار بیانیه‌ای نسبت به کشتار مردم مسلمان تاجیکستان در حوادث جاری هشدار داد و تمام گروههای درگیر قدیمی توصیف کرد. (سلام، ۷۱/۹/۵)
 - فرستاده وزیر ایران به گرجستان با وزیر امور خارجه گرجستان دیدار کرد و قرار شد در

را دعوت به خویشتنداری و حفظ مصالح مردم تاجیک نمود. (سلام، ۷۱/۹/۱۷)

● اولین سفیر آذربایجان در تهران: دکتر

دی

● آقای اتابیف وزیر امور خارجه ترکمنستان وارد تهران شد و با دکتر ولایتی دیدار کرد. درین دیدار آقای اتابیف خواهان گسترش هر چه بیشتر روابط سیاسی و اقتصادی دوکشور شد. (سلام، ۷۱/۱۰/۲) سفیر ایران در جمهوری آذربایجان از وسائل ارتباط جمعی این کشور بخاطر عدم انعکاس کمکهای ایران به آذربایجان و تبلیغات مغرضانه علیه ایران انتقاد کرد. (سلام، ۷۱/۱۰/۵)

● اولین بازار مشترک آذربایجان و ایران بافتتاح یک پل شناور در منطقه «صنم بلاغی» پلدشت مورد بهره برداری قرار گرفت. (سلام، ۷۱/۱۰/۵) ● سپاسگزاری رئیس جمهور نخجوان از مقام معظم رهبری: وی بخاطر ارسال کمک و مساعدت ایران به این جمهوری از ایران و مقام

۱۳۷۱

معظم رهبری تشکر نمود. وی همچنین از افتتاح پل شناور بین ایران و این جمهوری و بازار مشترک استقبال نمود. (سلام، ۷۱/۱۰/۶)

● برپایی دو اردوگاه برای آوارگان تاجیکی در تاجیکستان توسط ایران. (سلام، ۷۱/۱۰/۸) ● سفیر جمهوری اسلامی ایران در باکو آقای نهادوندیان اعلام کرد ایران قصد دارد معادل چند میلیون دلار به آذربایجان کمک کند. (سلام، ۷۱/۱۰/۲۱)

● ادوارد شواردنادزه رئیس جمهور گرجستان: ایران با توجه به توان بالقوه‌ای که در زمینه‌های سیاسی - اقتصادی و فرهنگی دارد می‌تواند یکی از کشورهای تأمین‌کننده امنیت در منطقه باشد. (سلام، ۷۱/۱۰/۲۸)

۱۳۷۱

گروههای دوستی پارلمانی دو کشور شد. (اطلاعات، ۷۱/۱۱/۱۱)

● امضاء تفاهم‌نامه همکاری‌های سیاسی، اقتصادی و فرهنگی بین ایران و ترکمنستان دریخشی از این تفاهم‌نامه بار دیگر بر تسریع اجرای پروژه انتقال گاز جمهوری ترکمنستان به اروپا از طریق خاک ایران تأکید گردید. (اطلاعات، ۷۱/۱۱/۱۲)

● موافقت ایران با پذیرش دانشجویان آذربایجانی. (اطلاعات، ۷۱/۱۱/۷)

● دکتر ولایتی به منظور دیدار از سه کشور ترکمنستان، ازیکستان و قزاقستان وارد عشق‌آباد شد. (اطلاعات، ۷۱/۱۱/۱۰)

● دکتر ولایتی در عشق‌آباد با رئیس پارلمان این کشور دیدار کرد و خواستار همکاری بیشتر

بهمن

کشورهای آسیای میانه بر بازارهای جهانی از طریق سواحل جنوبی ایران تأکید نمود و گفت کشورهای آسیای میانه خواهان اتصال راه آهن خود به راه آهن ایران هستند. (اطلاعات، ۷۱/۱۴)

- آقای دکتر ولایتی خواستار تشکیل گروه دولتی پارلمانی با پارلمان ازبکستان شد. (اطلاعات، ۷۱/۱۳)

● اسلام کریم اف بر اهمیت ایران در رسید

۱۳۷۱

مذهبی و تاریخی دو کشور گفت ایران و آذربایجان در ابعاد گوناگون سیاسی، اقتصادی و فرهنگی روابط بسیار خوبی دارند. (۷۱/۱۲/۲)

● رئیس شورای عالی نخجوان حیدر علی اف وارد تهران شد و مورد استقبال دکتر ولایتی قرار گرفت. (اطلاعات، ۷۱/۱۲/۲۶)

● سفیر جمهوری اسلامی ایران به وزیر مشاور سیاست خارجی آذربایجان دیدار کرد در این دیدار وزیر مشاور آذربایجان بر لزوم همکاریهای سیاسی - اقتصادی و فرهنگی و علمی دو کشور اشاره نمود. (اطلاعات، ۷۱/۱۲/۲۷)

- وزیر خارجه تاجیکستان در یک مصاحبه گفت ما روابط خود را با ایران بر اساس دولتی و عدم دخالت در امور یکدیگر بنگذاشتیم. وی گفت ما در صدد تعمیق روابط با ایران هستیم همچنین اظهار داشت ایران کمکهای انسانی فراوانی به تاجیکستان ارائه داد و ما هفت تفاهم نامه فرهنگی، اقتصادی، سیاسی و علمی با ایران داریم. (اطلاعات، ۷۱/۱۲/۱)

- دیدار ایلچی بیگ رئیس جمهور آذربایجان با سرکنسول ایران در نخجوان؛ در این دیدار ایلچی بیگ با اشاره به مشترکات فرهنگی و

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

سال ۱۳۷۲

فروردین

شیوه‌های جنگی خواستار مذاکرات سیاسی و اتخاذ روش‌های مسالمت‌آمیز و احترام به حقوق بین‌الملل و حاکمیت و تمامیت ارضی از طرف دو کشور شد. وزارت خارجه ایران خواستار خروج ارمنستان از اراضی اشغالی آذربایجان شد. (سلام، ۷۲/۱/۱۷)

● سفیر آذربایجان در ایران در گفتگو با رادیو

- سفیر ایران در آذربایجان گفت ایران می‌تواند برای کشورهای مسلمان تازه استقلال یافته سرمشق باشد. (سلام، ۷۲/۱/۱۰)

- بدنبال تشدید درگیری میان آذربایجان و ارمنه در نزدیکی مرز ایران وزارت خارجه ایران بیانه‌ای صادر کرد. در این بیانه وزارت خارجه ایران ضمن اظهار تأسف از اتخاذ مجدد

بی‌بی‌سی. خواستار میانجیگری مجدد ایران میان آذربایجان و ارمنستان شد و گفت نهاد تلاش برای توقف درگیری‌ها در بحران قره‌باغ که منجر به آتش‌بسی هر چند کوتاه‌مدت شد، توافقنامه

اردیبهشت

۱۳۷۲

- ایران در این جمهوری شد. (سلام، ۷۲/۲/۱۸)
- سفارت ایران در دوشنبه با انتشار بیانیه‌ای خبر یک شبکه تلویزیونی روسیه را مبنی بر کمک تسليحاتی ایران به مخالفان دولت تاجیکی را تکذیب نمود. (سلام، ۷۲/۲/۲۵)

- رئیس جمهور قرقیزستان در دیدار با آفای و هاجی وزیر بازرگانی کشورمان گفت: ایران رهبر جهان اسلام است. در این دیدار عسگر آقاییف رئیس جمهور قرقیزستان خواستار گسترش همکاری‌های ایران و قرقیزستان و سرمایه‌گذاری

خرداد

۱۳۷۲

- همزیستی مسالمت‌آمیز است. (اطلاعات، ۷۲/۳/۲۰)

- سفارت ایران در ایروان ارسال سلاح به طرفهای درگیر در بحران قره‌باغ را تکذیب نمود. (سلام، ۷۲/۳/۵)

- پیام تبریک رئیس مجلس شورای اسلامی و وزیر خارجه ایران به رئیس جدید پارلمان آذربایجان: در این دو پیام جداگانه وزیر خارجه ایران و رئیس مجلس ایران خواستار پایان یافتن ناآرامی‌های داخلی در آذربایجان و استقرار صلح و ثبات در منطقه قره‌باغ شدند. (اطلاعات، ۷۲/۳/۲۷)
- آقای احمد سیبحانی کاردار ایران در ایروان خواستار خویشتن‌داری ارمنستان در مقابل تحولات داخلی آذربایجان شد. (اطلاعات، ۷۲/۳/۳۱)
- معاون رئیس جمهوری ترکمنستان و وزیر خارجه ترکمنستان که به همراه یک هیأت ۲۰۰ نفره سیاسی، فرهنگی و علمی در مراسم سالگرد ارتحال حضرت امام خمینی پیغمبر شرکت نموده‌اند روابط همه جانبه ایران و ترکمنستان را رضایت‌بخشن توصیف کرد. (سلام، ۷۲/۳/۱۳)
- رئیس پارلمان ترکمنستان گفت: اساس سیاست خارجی ترکمنستان با ایران دوستی و

تیر

۱۳۷۲

- مجدد ایشان به مقام ریاست جمهوری ایران گفت از اینکه ایران در صدد رفع مشکلات ما می‌باشد

- رئیس جمهور قرقیزستان در دیدار با آفای هاش می‌رفستن جانی در تهران ضمن تبریک انتخاب

مورد استفاده قرار گیرد. همچنین طرفین در مورد همکاریهای بازارگانی، حمل و نقل، دیدارهای سالانه وزرای خارجه، جهانگردی ایجاد حمل و نقل هوایی توافق نمودند. (اطلاعات، ۷۲/۴/۲)

- معاون نخست وزیر آذربایجان اعلام کرد جمهوری آذربایجان قصد دارد روابط خود را تا عالی ترین سطح با ایران گسترش دهد. (اطلاعات، ۷۲/۴/۱۶)

خوشحال هستیم و خواستار همکاری با ایران در تمامی زمینه‌ها هستیم. (اطلاعات، ۷۲/۴/۱)

- اعضاء هفت موافقتنامه بین ایران و قرقیزستان: براساس سند نخست این موافقتنامه‌ها دو کشور تعهد نمودند از مشارکت و حمایت از اقداماتی که علیه یکدیگر است خودداری نموده و اجازه ندهند خاک کشور آنها به مخالفین یکدیگر برای هر گونه اعمال خصمانه

۱۳۷۲

- اخطار جمهوری اسلامی ایران به ارمنستان برای خاتمه تجاوز به آذربایجان: وزارت خارجه ایران با صدور بیانیه‌ای تکرار تجاوزات ارمنستان به آذربایجان در نزدیکی مرزهای ایران را محکوم کرد و آن را غیرقابل تحمل خواند و خواستار خروج بی قید و شرط ارمنستان از آذربایجان شد. (جمهوری اسلامی، ۷۲/۵/۲۳)

- ایران اشغال آق‌دام توسط نیروهای ارمنی را محکوم کرد. (جمهوری اسلامی، ۷۲/۵/۳)
- وزیر امور خارجه ارمنستان با ارسال پیام به وزیر خارجه ایران از نقش مثبت ایران در تحکیم صلح و ثبات در منطقه قدردانی کرد. (جمهوری اسلامی، ۷۲/۵/۱۰)

- کفیل ریاست جمهوری آذربایجان و رئیس مجلس ملی این کشور آقای حیدر علیزاده در دیدار با سفیر ایران آقای نهادنیان گفت علیرغم تبلیغات سوء و توطنه‌های مختلف اینکه زمینه برای گسترش همکاریهای ایران و آذربایجان آماده شده است. (جمهوری اسلامی، ۷۲/۵/۱۹)

۱۳۷۲

گفته است جمهوری اسلامی ایران بارها تجاوز ارمنستان به آذربایجان را محکوم کرده است و نگرانی خود را از تداوم حملات که ممکن است آتش جنگ را در کل منطقه شعله‌ور نماید اعلام

- جمهوری اسلامی ایران خواستار حمایت قاطع اعضاي اکو از آذربایجان شد. (جمهوری اسلامی، ۷۵/۶/۸)
- دکتر ولایتی در نامه‌ای به سازمان ملل

شهریور

۱۰۰ نموده است. (جمهوری اسلامی، ۷۵/۶/۹)

- حیدر علیزاده کفیل ریاست جمهوری آذربایجان بعد از دیدار با سفير ایران در باکو اعلام کرد که جمهوری اسلامی ایران موافقت کرده که ۱۰۰ هزار نفر از آوارگان آذربایجان را پیذیرد. همچنین ایران در آنسوی ارس برای آوارگان آذربایجان اردوگاه می‌سازد. (جمهوری اسلامی، ۷۲/۶/۱۶)

- در پی موضوع‌گیریهای قاطع و اعتراض شدید ایران بر ارمنستان نسبت به تجاوزاتش بر آذربایجان رئیس جمهور ارمنستان در تماس

مهر

- معاون رئیس جمهوری ترکمنستان در دیدار با سفير ایران بر لزوم گسترش همکاریهای دو کشور در زمینه‌های ارتباطات، ترانزیت و ایجاد اتوپوسرانی تأکید نمود. (سلام، ۷۲/۷/۱۷)

آبان

- رئیس جمهور ایران و رئیس جمهور ترکمنستان یک یادداشت تفاهم برای ترانزیت گاز طبیعی ترکمنستان از شمال ایران به اروپا امضاء نمودند. طبق این یادداشت تفاهم گاز طبیعی ترکمنستان بمدت ۲۵ سال از شمال ایران صادر خواهد شد. (سلام، ۷۲/۸/۳)

- نور سلطان نظریایی رئیس جمهور قرقیستان در دیدار با هاشمی رفسنجانی از ایران بدسبیب حمایت از قرقیستان در ایجاد سیستم امنیتی و تفاهم در منطقه و آسیا تشکر کرد. (سلام، ۷۲/۸/۴)

تلفنی با آفای هاشمی رفسنجانی اطمینان داد که تجاوزات ارمنستان قطع خواهد شد و مناطق اشغالی نیز بتدریج تخلیه خواهد شد. (جمهوری اسلامی، ۷۲/۶/۱۸)

● وزیر خارجه ارمنستان در پیام کتبی که توسط کاردار این کشور تسلیم وزیر خارجه ایران شد، تضمین نمود که دیگر هیچ حمله نظامی جدید علیه آذربایجان ننماید. (جمهوری اسلامی، ۷۲/۶/۲۴)

۱۳۷۲

● رئیس جمهور ایران در چارچوب سفر خود به چهار کشور بزرگ آسیای میانه وارد تاشکند پایتخت ازبکستان شد و با اسلام کریم اف دیدار و گفتگو کرد. (سلام، ۷۲/۷/۲۷)

۱۳۷۲

● در ادامه تجاوزات ارمنستان به آذربایجان در فردیکی مرزهای ایران و ناامنی در این منطقه ایران خواستار تشکیل جلسه اضطراری شورای امنیت شد. تعداد پناهندگان آذربایجان در ایران به ۳۲ هزار نفر رسید. (سلام، ۷۲/۸/۱۱)

● رهبر مسلمانان آذربایجان و فقفاز ضمن تشکر از کمکهای ایران به آوارگان آذربایجان گفت ایران بهترین الگوی معنویت برای آذربایجان به شمار می‌رود. (سلام، ۷۲/۸/۲۹)

آذر

۱۳۷۲ ۱۰۱

دیگر از کمکهای انسان‌دوستانه ایران تشکر و
قدرتانی نمود. (سلام، ۷۲/۹/۶)

● وزیر امور خارجه آذربایجان در دیدار با
سفیر ایران در باکو ادعای غرب را در مورد تضییق
حقوق بشر در ایران را نادرست خواند، وی بار

دی

۱۳۷۲ ۱۳۷۲

● رئیسی جمهور ایران و ترکمنستان چند
تفاهمنامه سیاسی - اقتصادی و هرزی امضاء
کردند. (سلام، ۷۲/۱۰/۱۸)
● وزیر خارجه آذربایجان در یک کنفرانس
خبری شایعه کمک تسليحاتی ایران به ارمنستان
را بی اساس خواند. (سلام، ۷۲/۱۰/۲۵)

● وزیر خارجه ارمنستان با ارسال نامه‌ای به
وزیر خارجه ایران به نقش مهم ایران در حل و
فصل مسالمت‌آمیز مناقشات بین آذربایجان و
ارمنستان اشاره نمود و تجارت سیاسی ایران در
سطح داخلی و خارجی جهت استفاده در حل مناقشه
قره‌باغ را بسیار مفید دانست. (سلام، ۷۲/۱۰/۱۲)

بهمن

۱۳۷۲ ۱۳۷۲

روزنامه الشرق الوسط در لندن ایران را نزدیکترین
شريك و دوست خود خواند و از گسترش روابط
میان دو کشور ابراز اطمینان کرد. (سلام،
۷۲/۱۱/۲۴)

● وزیر خارجه ایران و قراقستان اظهار
امیدواری کردند که با گشايش سفارتخانه
قراقستان سطح روابط همه‌جانبه دو کشور
افزايش يابد. (سلام، ۷۲/۱۱/۶)

● بیانیه مشترک وزرای خارجه ایران و
گرجستان: در این بیانیه طرفین بر لزوم مشارکت
در حل و فصل بحرانهای منطقه‌ای، بکارگیری
روش‌های مسالمت‌آمیز همچنین در مورد صدور
گاز ایران به گرجستان، حمل و نقل و کشاورزی
تأکید نمودند. (سلام، ۷۲/۱۱/۳۰)

● رئیس مجلس جمهوری آذربایجان در
دیدار با آفای واعظی از تلاش‌های صلح‌آمیز و
کمک ایران به مردم و آوارگان آذربایجان تشکر و
قدرتانی نمود و خواستار گسترش و تعمیق
همکاری دو کشور شد. (سلام، ۷۲/۱۱/۲۱)

● رئیس جمهور ارمنستان در مصاحبه با

اسفند

۱۳۷۲ ۱۳۷۲

سرزمینهای جمهوری آذربایجان ابراز نگرانی کرد.
(سلام، ۷۲/۱۲/۱۰).

● وزیر امور خارجه ایران در دیدار با معاون
وزیر خارجه ارمنستان از ادامه درگیری و اشغال

سال ۱۳۷۳

فروردين

- وزارت خارجه آذربایجان با انتشار اطلاعیه‌ای مجامع بین‌المللی را به محکوم نمودن حادثه سرنگونی هواپیمای ایرانی توسط نیروهای ارمنستان فراخواند. (کیهان، ۷۳/۱/۱۱)
- هیأت کارشناسی ویژه جمهوری اسلامی ایران فاش کرد که ارامنه تحت حمایت دولت ارمنستان هواپیمای ایرانی را بر فراز منطقه خان کنندی قره‌باغ منفجر کرده‌اند. (کیهان، ۷۳/۱/۱۰)

اردیبهشت

- نخست وزیر قزاقستان در رأس یک هیأت بلندپایه سیاسی - اقتصادی وارد تهران شد و مورد استقبال دکتر حبیبی معاون اول رئیس جمهوری قرار گرفت. (۷۳/۲/۲۴)
- شیخ مرادف معاون رئیس جمهور ترکمنستان در دیدار با هاشمی رفسنجانی رئیس جمهور ایران ضمن تسلیم پیام کتبی رئیس جمهور کشورش به آقای هاشمی رفسنجانی خواستار تعمیق روابط دو کشور شد. (کیهان، ۷۳/۲/۶)

خرداد

- رئیس جمهور ترکمنستان در مشهد ضمن تشکر از ایران بخاطر موافقت با طرح انتقال گاز کشورش از طریق خاک ایران به اروپا تشکر کرد و خواستار تعمیق روابط هم‌جایه شد. وی از متخصصان ایرانی دعوت کرد که در زمینه استخراج نفت و گاز و احیای کشاورزی ملت و دولت ترکمنستان را یاری دهند. (سلام، ۷۳/۳/۷)
- رئیس جمهور آذربایجان با رهبر معظم انقلاب دیدار کرد. در این دیدار مقام معظم رهبری اظهار داشتند: ارمنستان به آذربایجان حمله کرده و مت加وز است و دفاع در برابر مت加وز یک اصل دینی و وظیفه مذهبی است.
- (سلام، ۷۳/۳/۱۲)
- رئیس مجلس ترکمنستان وارد تهران شد و مورد استقبال حجت‌الاسلام ناطق نوری رئیس مجلس شورای اسلامی قرار گرفت. رئیس مجلس ترکمنستان مذاکره جهت گسترش بیشتر روابط دو کشور و افزایش همکاری بین مجالس دو کشور را هدف سفر خود خواهد. (سلام، ۷۳/۳/۲۲)
- دور دوم مذاکرات صلح تاجیکستان بین گروههای مخالف و نمایندگان دولت تاجیکستان در تهران آغاز شد. نمایندگان نهضت‌های درگیر و نمایندگان دولت تاجیکستان به طور جداگانه وارد تهران شدند و مورد استقبال معاون وزیر

<p>۱۰۳ شد. نماینده ایران در این مذاکرات اعلام کرد آینده سیاسی تاجیکستان، خلع سلاح، بازگشت آوارگان و برگزاری انتخابات در این مذاکرات مورد بحث خواهد بود. (سلام، ۷۳/۲/۲۸)</p>	<p>خارجه ایران فوارگرفتند. این مذاکرات با ریاست «پالور» نماینده دبیرکل سازمان ملل و با حضور دکتر ولایتی وزیر خارجه ایران و نمایندگانی از کشورهای ایران، روسیه، پاکستان، افغانستان، قرقیزستان و ازبکستان شروع خواهد</p>
<p>۱۳۷۳ پروژه سد خدآفرین و همکاری اقتصادی میان تهران - باکو به امضاء رسید. (سلام، ۷۳/۴/۱۳)</p>	<p>تیر ● در آخرین روز دیدار رئیس جمهور آذربایجان از ایران اسناد گازرسانی به نخجوان، تکمیل</p>
<p>۱۳۷۳ فرهنگی و تاریخی دو کشور خواستار همکاری دو کشور در زمینه های اقتصادی، سیاسی، فنی و علمی و فرهنگی شدند. (اطلاعات، ۷۳/۵/۱۹)</p>	<p>مرداد ● آغاز نخستین دور مذاکرات وزرای خارجه ایران و ازبکستان در تاشکند: در این دیدار وزرای خارجه دو کشور با اشاره به سوابق و مشترکات</p>
<p>۱۳۷۳ و نقل دو کشور اشارة نمود. (اطلاعات، ۷۳/۶/۱۶)</p>	<p>شهریور ● صبح امروز در مراسمی با حضور رؤسای جمهور ترکمنستان و ایران گلنگ ایجاد خط طوله انتقال گاز آسیا به اروپا به زمین زده شد. (اطلاعات، ۷۳/۶/۲)</p>
<p>● قرارداد آتش بس تاجیکستان در تهران امضاء شد. طرفهای تاجیک شرکت کننده در مشورتهای سیاسی برای تداوم صلح در مذاکرات صلح تاجیکستان با امضاء توافقنامه ای در تهران اجرای آتش بس با نظارت نیروهای حافظ صلح سازمان ملل و آزادی زندانیان و اسرای یکدیگر را به رسمیت شناختند. (سلام، ۷۳/۶/۲۷)</p>	<p>● دیدار معاون نخست وزیر گرجستان با رئیس جمهور ایران: در این دیدار معاون نخست وزیر گرجستان ضمن اشاره به روابط دوستانه ایران و گرجستان به طرح انتقال گاز ایران به گرجستان و همکاریهای صنعتی و حمل</p>
<p>۱۳۷۳ برای جلوگیری از مناسبات دو کشور همسایه و مسلمان دانست. (اطلاعات، ۷۳/۷/۲۵)</p>	<p>مهر ● سفير ایران در آذربایجان شایعه تبانی ایران و روسیه را علیه منافع آذربایجان را بی اساس و آن را بخشی از توطنه قدرتهای بزرگ</p>

۱۰۴ آبان

۱۳۷۳

نخست وزیر پاکستان عملیات اجرای طرح انتقال گاز ترکمنستان به اروپا از طریق خاک ایران آغاز شد. (اطلاعات، ۷/۸/۷۳)

- آقای هاشمی رفسنجانی که به عشق آباد سفر کرده است، طی مراسمی با حضور رؤسای جمهور ایران، ترکیه، ترکمنستان، آذربایجان و

۱۳۷۳

و خواستار خروج ارمنستان از مناطق اشغالی آذربایجان و خواستار صلح عادلانه در منطقه شد. (سلام، ۷/۹/۷۳)

- دکتر ولایتی در دیدار با معاون رئیس جمهوری ارمنستان در تهران تداوم درگیری در قره باغ را به زیان تمامی کشورهای منطقه خواند

۱۳۷۴ سال

فروردين

ندانست و گفت دولت آذربایجان قراردادهای معتبری با ما دارد که فسخ آنها برای آذربایجان مسئولیت دارد. وی فشار واشنگتن بر آذربایجان را برای ممانعت از مشارکت ایران را مؤثر دانست و گفت برخورد آمریکا در این قضیه اقتصادی نیست بلکه کامل‌سیاسی است. (سلام، ۷۴/۱/۲۴)

- شرکت ملی نفت ایران در کنسرسیون نفت جمهوری آذربایجان پذیرفته شد. (سلام، ۷۴/۱/۲۱)

- مهندس سیدمهدی حسینی مدیر اکتشاف شرکت ملی نفت و سرپرست مشارکتهای خارجی حذف ایران را از کنسرسیون نفتی آذربایجان را از لحاظ سیاسی و اقتصادی به نفع هیچ کشوری

۱۳۷۴

بود. (۷۴/۲/۲)

● نخست وزیر ارمنستان در تهران با آقای هاشمی رفسنجانی گفتگو کرد: در این دیدار آقای هاشمی رفسنجانی از برقرار نشدن صلح دائم و از وضعیت نه جنگ و نه صلح ابراز تأسف کرد و گفت این حالت باعث ایجاد وقفه در روند

- وزیر خارجه آذربایجان گفت: نامشخص بودن وضعیت رئیس حقوقی دریای خزر نمی‌تواند مانع از اجرای قرارداد آذربایجان با کنسرسیون شرکتهای نفتی غربی شود. شایان ذکر است که دکتر ولایتی بر لزوم تعیین رئیس حقوقی دریای خزر قبل از بهره‌برداری از آن اشاره کرده

۱۰۵ ناشی از جنگ به ضرر کل منطقه بویژه کشورهای همسایه است. (سلام، ۷۴/۲۱۷)

سازندگی و توسعه دو کشور به دلیل مسدود بودن راههای ارتباطاتی و بروز مشکلات طبیعی

۱۳۷۴
به ایران اظهار دوستی دارند. (اطلاعات، ۷۴/۳/۲۳)
● آقای ناطق نوری: مسئولان آذربایجان
نیابد به گونه‌ای عمل نمایند که در تصمیم
مسئولان ایرانی برای کمک به آذربایجان تردیدی
ایجاد گردد. (اطلاعات، ۷۴/۳/۲۴)

خرداد
● دیدار معاون پارلمان آذربایجان با رئیس
جمهور هاشمی رفستجانی: در این دیدار «یاشار
علی‌اف» گفت ما هرگز کمکهای انسان‌دوستانه
ایران را در روزهای سخت آذربایجان فراموش
نمی‌کنیم و ملت و دولت آذربایجان همواره نسبت

۱۳۷۴
حرکات ناشایستی که صورت می‌گیرد مربوط به
سیاست دولت آذربایجان نیست. (اطلاعات،
۷۴/۴/۱۸)

تیر
● رئیس جمهور ترکمنستان در دیدار با دکتر
ولایتی در عشق آباد گفت: رابطه ترکمنستان با
ایران استراتژیک و درازمدت است. وی از نش ایران
در سطح روابط دوچاره و چندجانبه و بین‌المللی
تجهیز نمود و ایران امیدواری نمود که روابط
دوسکور رو به گسترش است. (اطلاعات، ۷۴/۴/۶)

● نخستین وابسته نظامی ایران در جمهوری
آذربایجان تعیین شد. (اطلاعات، ۷۴/۴/۲۲)
● وزیر امور خارجه ازبکستان در دیدار با
سفیر ایران در تاشکند ضمن اشاره به نقش و
اهمیت ایران در صلح و ثبات منطقه خواستار
گسترش همکاریها و اجرای توافقات قبلی شد.
(اطلاعات، ۷۴/۴/۲۴)

● تتابع اجلاس سه‌جانبه ایران، ترکمنستان
و ارمنستان: اجلاس سه‌جانبه وزیران خارجه
ایران، ترکمنستان و ارمنستان عصر دیروز با
امضای یک توافقنامه همکاری اقتصادی، دو سند
در زمینه حمل و نقل، انرژی و یک بیانیه به کار
خود پایان داد. (اطلاعات، ۷۴/۴/۷)
● ادعای آموزش نظامی نیروهای ارمنستان
در ایران توسط سفارت ایران در باکو تکذیب شد.
(اطلاعات، ۷۴/۴/۱۳)

● امامعلی رحمانف رئیس جمهور
تاجیکستان به همراه یک هیأت بلند پایه سیاسی،
اقتصادی و فرهنگی وارد ایران شد و مورد
استقبال رئیس جمهور ایران قرار گرفت.
(اطلاعات، ۷۴/۴/۲۶)

● حیدر علی‌اف رئیس جمهور آذربایجان در
دیدار با سپرس است سفارت ایران در باکو گفت:

● دولت تاجیکستان و اپوزیسیون مخالف
در تهران به توافق رسیدند. (۷۴/۴/۲۹)

۱۰۶

- در سفر رئیس جمهور تاجیکستان به تهران ۱۲ یادداشت تفاهم همکاری بین ایران و

تاجیکستان به امضاء رسید. (اطلاعات، (۷۴/۴/۲۹

مرداد ۱۳۷۴

قراقستان با ابراز دوستی نسبت به ایران گفت: ما بی‌صبرانه منتظر اتمام طرح اتصال راه آهن مشهد - سرخس - تجن به راه آهن ترکمنستان و طرح انتقال گاز ترکمنستان از ایران هستیم تا ما هم به آن پیوندیم. (اطلاعات، (۷۴/۵/۱۸

● در دیدار نخست وزیر قرقیزستان و دکترونایتی در بیشکک، دو کشور درباره چگونگی همکاریهای علمی، صنعتی، تجاری، فرهنگی، صنایع، دارویی، اکتشاف معدنی بحث نهادند. (اطلاعات، (۷۴/۵/۲۴،

- سید عبدالله نوری رهبر نهضت اسلامی تاجیکستان در دیدار با آیت الله تسخیری گفت: جمهوری اسلامی ایران امید مستضعفان جهان است زیرا سیاست آن همگام با دین است. وی پیروزی انقلاب اسلامی ایران را به رهبری امام خمینی رهنگ را الهام بخش نهضت اسلامی تاجیکستان خواند و خواستار راهنمایی از رهبر معظم انقلاب و روحا تیون ایران شد. (اطلاعات، (۷۴/۵/۱۶
- دکتر ولایتی با رئیس جمهور قرقستان در آلمانی دیدار و گفتگو کرد: در این دیدار رئیس جمهور

شهریور ۱۳۷۴

ترکمنستان، ایران و ارمنستان در ایروان به نقض مثبت و سازنده ایران در منطقه اشاره کرد و ایران را محور نزدیکی کشورهای منطقه تو صیف نمود. وی در این اجلاس بر توسعه همکاری های اقتصادی، فنی، علمی و همجانبه با توجه به مشترکات زیاد سه کشور تأکید کرد. (اطلاعات، (۷۴/۶/۲۷

- معاون اروپا و آمریکای وزارت خارجه ایران اعلام کرد با حل شدن پاره ای مشکلات جزئی در روابط ایران و آذربایجان وقت برداشتن گامهای جدی برای گسترش روابط رسیده است. (اطلاعات، (۷۴/۶/۸

● دکتر ولایتی در اجلاس وزرای خارجه

مهر ۱۳۷۴

جمهوری اعلام کرد. وی ایران را در دسترس ترین و راحت ترین مشتری فراورده های نفتی آذربایجان اعلام کرد. (سلام، (۷۴/۷/۱۵

- رئیس شرکت دولتی نفتی آذربایجان بار دیگر آمادگی این کشور را برای همکاری با ایران در زمینه استخراج نفت از حوزه های نفتی این

۱۳۷۴ آذر ۱۰۷

- وزیر امور خارجه تاجیکستان از تلاش‌های ایران در پیشبرد صلح در تاجیکستان تشکر کرد و گفت توافقات بعمل آمده بین رحماناف و سیدعبدالله نوری در تهران محور گفتگوهای عشق‌آباد خواهد بود. (سلام، ۷۴/۹/۵)
- سفارت ایران در قرقیزستان در یک اطلاعیه مطبوعاتی تأکید کرد که هدف ایران از دستیابی به انرژی هسته‌ای صرفاً بهره‌برداری صلح‌آمیز از آن است. سفارت ایران ادعاهای مطرح شده از جانب آمریکا و رئیس صهیونیستی درباره برنامه‌های هسته‌ای ایران را صرفاً یک ادعای تبلیغاتی دانست. (سلام، ۷۴/۹/۶)
- برگزاری هفته فرهنگی از سوی ایران در قرقیزستان و قرقیزستان. (سلام، ۷۴/۹/۱۱)
- قائم مقام وزارت خارجه گرجستان در دیدار با نایب رئیس کمیسیون سیاست خارجی مجلس گفت رابطه با ایران برای گرجستان دارای اهمیت استراتژیک است. (سلام، ۷۴/۹/۱۳)
- از سرگیری مذاکرات صلح تاجیکستان با میانجی‌گری ایران. (سلام، ۷۴/۹/۲۳)
- حیدر علی اف در دیدار با آقای واعظی معاون وزارت خارجی گفت: آذربایجان نمی‌تواند به سودی روابط با ایران رضایت دهد. (سلام، ۷۴/۹/۲۲)

۱۳۷۴ دی

- رئیس جمهور ترکمنستان در دیدار با دکتر ولایتی خواهان گسترش همکاریهای دو کشور در تمامی زمینه‌ها شد و گفت که ما آماده اجرای تمامی قراردادها و تفاهم‌نامه‌های منعقده با ایران هستیم. (سلام، ۷۴/۱۰/۵)
- علی اف در دیدار با سفیر ایران در باکو بر گسترش روابط ایران و آذربایجان تأکید کرد. (سلام، ۷۴/۱۰/۹)
- وزارت خارجه قرقیزستان اعلام کرد که قرقیزستان هرگز به تحریم تجاری علیه ایران خواهد پیوست. (سلام، ۷۴/۱۰/۱۰)
- رحمناف به خبرنگار خبرگزاری جمهوری اسلامی ایران گفت: خط آهن سرخس - بندر
- عباس تاجیکستان را از بن‌بست خشکی رها می‌سازد و باعث دستیابی تاجیکستان به خلیج فارس و دریای عمان خواهد شد. (سلام، ۷۴/۱۰/۱۰)
- ادوارد شواردنادزه در دیدار با سفیر ایران در گرجستان روابط ایران و گرجستان را استراتژیک دانست و از روابط رو به گسترش دو کشور استقبال نمود. (سلام، ۷۴/۱۰/۱۴)
- ورود یک هیأت بلندپایه نفتی به ایران: این هیأت در زمینه مشارکت دو کشور در زمینه اکتشاف و استخراج نفت در حوزه‌های نفتی دریای خزر و تأسیس یک شرکت مشترک نفتی با ایران مذاکره خواهد نمود. (سلام، ۷۴/۱۰/۱۷)
- ایران و آذربایجان شرکت حفاری

۱۰۸

● بین‌المللی تشکیل می‌دهند. در پی سفر کارشناسان آذربایجانی به ایران چگونگی تأسیس شرکت مشترک از نظر فنی، حقوقی و امور اداری مورد بحث و گفتگوی کارشناسان قرار گرفت. (۷۴/۱۰/۲۰)

● آقای واعظی در دیدار با وزیر خارجه قرقیزستان خواستار تلاش بیشتر تهران و آلمانی در جهت اجرای توافقات بعمل آمده میان دو کشور شد. (سلام، ۷۴/۱۰/۲۸)

۱۳۷۴

● و حمل و نقل، راه آهن و همکاریهای نفت و گاز اعلام کرد. (سلام، ۷۴/۱/۱)

● وزیر خارجه آذربایجان در دیدار با سفیر ایران در باکو از روند گسترش روابط با تهران ابراز خرسنده نمود. (۷۴/۱۱/۷)

۱۳۷۴

● با این کشور رابطه برقرار کند یک تفکر غلط و افراطی است. (سلام، ۷۴/۱۲/۲)

● وزیر خارجه کشورمان در یک کنفرانس مطبوعاتی در باکو: ضمن اینکه روابط ایران و آذربایجان را دوستانه و برادرانه توصیف کرد، اعلام کرد که گسترش روابط آذربایجان و رژیم صهیونیستی به مصلحت این جمهوری نیست. (سلام، ۷۴/۱۲/۱۴)

بیهمن

● گشایش چهارمین اجلاس سه‌جانبه وزرای خارجه ایران، ترکمنستان و ارمنستان در تهران: دکتر ولایتی هدف این اجلاس را پی‌گیری توافقات قبلی، تلاش در جهت توسعه همکاریهای مشترک و توسعه راههای ارتباطات

اسفند

● رئیس جمعیت دوستی ایران و آذربایجان گفت: مطبوعات جمهوری آذربایجان علیه ایران دروغ‌پردازی می‌کنند و ایران را به خاطر ارتباط با ارمنستان مورد حمله قرار می‌دهند. وی گفت مناسبات ایران و ارمنستان را براساس موازین جهانی خواند و این ارتباط را دلیل بیگانگی ایران با مردم آذربایجان نخواند. علی‌اکبر ف گفت: اینکه ارمنستان با ما دشمن است پس ایران نباید

سال ۱۳۷۵

فروردین

نقش ایران در منطقه ارزش قائل هستیم و ایران را مستعد اصلی و استراتژیک خود می‌دانیم. (اطلاعات، ۷۵/۱/۱۶)

● وزیر خارجه قرقیزستان ژامر توکایف ضمن اشاره به اهمیت ایران در صحنه بین‌المللی و نقش ایران در ثبات منطقه گفت ما به اعتبار و

اردیبهشت ۱۳۷۵ ۱۰۹

دو کشور شد. (اطلاعات، ۷۵/۲/۱)

- تفاهم ایران و قرقیزستان برای معاوضه نفت و همکاریهای نفتی. (اطلاعات، ۷۵/۲/۲۳)

- وزیر خارجه قرقیزستان در دیدار با دکتر ولایتی ضمن اشاره به پیوندهای مشترک ایران و قرقیزستان خواستار گسترش بیشتر همکاری بین

خرداد ۱۳۷۵ ۱۳۷۵

برق، خط لوله گاز و تأسیس کارخانه سیمان می‌باشد. (اطلاعات، ۷۵/۳/۲۰)

- وزارت خارجه تاجیکستان در یک یادداشت رسمی به سفارت جمهوری اسلامی ایران در دوشنبه از تیراندازی به سوی کارمند سفارت ایران و زخمی شدن ایشان ابراز تأسف کرد و این حادثه را تصادفی خواند و گفت این حادثه تصادفی نبی تواند به روابط جنوب تاجیکستان با ایران تأثیر بگذارد. (اطلاعات، ۷۵/۳/۲۶)

- تیراندازی به طرف کارمند سفارت ایران در دوشنبه؛ در این تیراندازی کارمند سفارت ایران و فرزند پنج ساله اش زخمی شدند. مقامات پلیس تاجیکستان ضمن دیدار از کارمند سفارت ایران در بیمارستان قول دادند عامل این امر را دستگیر نمایند. (اطلاعات، ۷۵/۳/۱)

- امضاء یک یادداشت تفاهم همکاری بین ایران و جمهوری خودمختار نخجوان؛ این یادداشت تفاهم در زمینه تردد مردم نخجوان، تسهیلات گمرکی و بازارچه مرزی افزایش صدور

تیر ۱۳۷۵

تاجیکستان از امضاء بیانیه مشترک مربوط به تمدید قرارداد آتش‌بس تهران از سوی دو طرف ابراز شادمانی کرد. (اطلاعات، ۷۵/۴/۳۱)

- سفیر ایران در تاجیکستان گفت؛ ایران مخالف درگیری و نالمنی در تاجیکستان است.
- (اطلاعات، ۷۵/۴/۲۴)

- نماینده ایران در گفتگوهای صلح

مرداد ۱۳۷۵

رئیس جمهور با نخست وزیر قرقیزستان دو طرف ضمن تأکید بر گسترش همکاریها موافقت کردند که در زمینه‌های اقتصادی، تجاری و بازرگانی، فنی و کشاورزی همکاری بیشتری

- وزیر خارجه گرجستان در دیدار با آقای هاشمی رفسنجانی گفت؛ برای صلح و ثبات منطقه نیازمند به کمک ایران هستیم. (سلام، ۷۵/۵/۱)
- در مذاکرات دکتر حبیبی معاون اول

۱۱۰

- داشته باشند و پنج کمیته تخصصی برای بررسی مسائل تشکیل شد. (سلام، ۷۵/۱۰)

- قرارداد انتقال نفت فرآقستان به بازارهای جهانی از طریق ایران امضاء شد. (سلام، ۷۵/۲۱)

شهریور ۱۳۷۵

- اتاقهای بازرگانی را از اهداف سفر خود به ایران ذکر کرد. (سلام، ۷۵/۶/۷)

- دیدار معاون وزارت خارجه ایران با رئیس جمهور ارمنستان؛ در این دیدار طرفین بر لزوم گسترش همکاریهای همجانبه تأکید کردند. (سلام، ۷۵/۶/۲۰)

- طرح ایران برای گسترش روابط با جمهوری آذربایجان تسلیم مقامات آذربایجان شد. (سلام، ۷۵/۶/۱)

- حسن حسن‌اف وزیر خارجه آذربایجان تبادل نظر در زمینه دریای خزر حمل و نقل هوایی، کشتیرانی تجاري، پست و ارتباطات و

مهر ۱۳۷۵

- امور تاجیکستان بار دیگر تأکید نمود که بحران تاجیکستان راه حل نظامی ندارد. (سلام، ۷۵/۷/۲۲)

- نشست تهران برای فراهم‌سازی گفت و گوی مستقیم میان دولت تاجیکستان و گروههای مخالف. (سلام، ۷۵/۷/۲۵)

- دکترونایتی باریس جمهور ازبکستان در تاشکند دیدار و گفتگو کرد. اسلام کریم‌اف و دکتر ولایتی در مورد اوضاع افغانستان و تحولات منطقه مذاکره نمودند. در این دیدار رئیس جمهور ازبکستان خواستار گسترش همکاریها در تمامی زمینه‌ها شد. (سلام، ۷۵/۷/۲۶)

- سفیر ایران در تاشکند گفت: حجم مبادلات تجاری ایران و ازبکستان در سال گذشته به ۱۵۰ میلیون دلار رسید. (سلام، ۷۵/۷/۱)

- گسترش مناسبات تهران - عشق‌آباد در دیدار معاون رئیس جمهور ترکمنستان با دکتر ولایتی مورد بحث قرار گرفت. در این دیدار ضمن تأکید بر گسترش همکاریهای دوجانبه و چندجانبه منطقه‌ای پی‌گیری توافقات قبلی مورد تأکید قرار گرفت. (سلام، ۷۵/۷/۱۵)

- معاون وزارت خارجه ایران آقای محمود واعظی در دیدار با نماینده دیرکل سازمان ملل در

آبان ۱۳۷۵

- مذاکرات طرفین موافقتنامه اقتصادی امضاء نمودند. (سلام، ۷۵/۸/۹)

- شواردنادزه ضمن اشاره به مشترکات

- اولین دور مذاکرات معاون اول رئیس جمهور ایران دکتر حسن حبیبی با حیدرعلی‌اف رئیس جمهور آذربایجان آغاز شد. در پایان این

- تفاهم نامه سه‌جانبه میان ایران،
ترکمنستان و روسیه برای همکاریهای نفت و گاز
در دریای خزر. (سلام، ۷۵/۸/۲۴)
- وزیر خارجه آذربایجان آقای حسن حسن‌اف
تأسیس شرکت نفتی مشترک بین ایران و روسیه و
ترکمنستان را مخالف منافع آذربایجان ندانست و
گفت دریای خزر یک دریاچه مرزی است که مرز
پنج کشور از وسط این دریا می‌گذارد و کشورهای
منطقه می‌توانند در مناطق مرزی خود قرارداد
بینند. وی گفت قزاقستان نیز با آذربایجان در این
مورد موافق هست. (سلام، ۷۵/۸/۲۶)

فرهنگی و تاریخی دو کشور و با اشاره به
دستاوردهای انقلاب اسلامی ایران، خواستار
گسترش همکاری با ایران در جهت استقرار صلح
در منطقه شد. (سلام، ۷۵/۸/۱۲)

- وزارت خارجه ایران با انتشار بیانیه‌ای
برگزاری انتخابات ریاست جمهوری در قوهای را
غیرقابل قبول خواند و اظهار داشت برگزاری
انتخابات در شرایط کنونی بر مسائل قوهای تأثیر
منفی خواهد گذاشت. (سلام، ۷۵/۸/۱۷)
- ایران، ترکمنستان و روسیه سند همکاری
مشترک در دریای خزر امضاء می‌کنند. (سلام،
۷۵/۸/۲۲)

۱۳۷۵

- جهت حل مسائل تاجیکستان و پیشبرد صلح
قدرتانی کرد. (سلام، ۷۵/۹/۲۸)

آذر آغازیه کارا جلاس چهارجانبه ایران، ارمنستان،
گرجستان و یونان در تهران. (سلام، ۷۵/۹/۱۴)

- امامعلی رحمنف از تلاشهای ایران در

۱۳۷۵

- حمل و نقل، ارتباطات، گمرک، مخابرات و غیره
امضاء کرد. (سلام، ۷۵/۱۰/۱۲)
- ورود نماینده دولت تاجیکستان و نماینده
مخالفان دولت به تهران برای تشکیل کمیسیون
آشنا ملی. (سلام، ۷۵/۱۰/۱۶)

دی دکتر ولایتی و سید عبدالله نوری نماینده
مخالفان دولت در یک کنفرانس خبری در مورد
چگونگی تقسیم قدرت در تاجیکستان اظهار
کردند. (سلام، ۷۵/۱۰/۱۱)

● دکتر حبیبی اعلام کرد: ایران ۱۱
موافقنامه همکاری با تاجیکستان در زمینه‌های

۱۳۷۵

- احضار شد: سخنگوی وزارت خارجه علت این

بهمن سفیر آذربایجان در تهران، وزارت خارجه

سازندگی ایران شد. (سلام، ۷۵/۱۶)

- سفیر ایران در باکو بر لزوم تسریع در تعیین رژیم حقوقی دریای خزر تأکید کرد و تأخیر در این کار را به ضرر تمامی کشورهای ساحلی دریای خزر دانست. وی در مورد مناقشه قره باغ گفت: اگر شرایط مساعد باشد ما آماده میانجیگری هستیم. وی همچنین از مطبوعات آذربایجان به دلیل استعمال نام اورشلیم به جای بیت المقدس انتقاد کرد. (سلام، ۷۵/۲۳)

● رئیس مجلس عالی جمهوری تاجیکستان وارد تهران شد و با رئیس مجلس شورای اسلامی و وزیر خارجه ایران دیدار و گفتگو کرد. (سلام، ۷۵/۲۴)

● ایران و ترکمنستان پنج سند همکاری در زمینه‌های راه آهن، سدسازی، حفاظت محیط زیست، بازارگانی و همکاریهای چندجانبه امضاء کردند. (سلام، ۷۵/۲۷)

۱۳۷۵
آذربایجان با جمهوری اسلامی ایران را قویاً تکذیب کرد. (سلام، ۷۵/۱۱)

● یک مقام ارشد دولت آذربایجان گفت: عملی شدن پیشنهاد تهران در مورد عبور خط لوله نفت از خاک ایران به دلیل تعارض آن با منافع نفتی آمریکایی‌ها بعيد به نظر می‌رسد. (سلام، ۷۵/۱۲/۲۸)

۱۱۲ احصار را بیانیه تبلیغاتی سفارت جمهوری

آذربایجان داشت. در این بیانیه تبلیغاتی سفارت آذربایجان ارامنه ایران را ارامنه ارمنستان دانست که در ایران ساکن شده‌اند. وزارت خارجه این اقدام سفارت آذربایجان را خلاف دیپلماتیک و دخالت در امور داخلی ایران تلقی نموده است. (سلام، ۷۵/۱۱/۷)

● نشست مشترک وزیران امور خارجه ایران، ترکمنستان و ارمنستان در تهران. در این نشست زمینه‌های همکاری سه کشور در مورد حمل و نقل و همکاریهای اقتصادی مورد بحث و بررسی قرار گرفت. (سلام، ۷۵/۱۱/۸)

● رئیس مجلس ملی ارمنستان پس از دیدار با رئیس جمهور و رئیس مجلس شورای اسلامی تهران را ترک کرد. وی در دیدارهای جداگانه با مقامات ایرانی اظهار داشت هیچ محدودیتی برای گسترش روابط ارمنستان و تهران وجود ندارد و ارمنستان خواستار استفاده از تجربه‌های

اسفند

● سفارت جمهوری اسلامی ایران حادثه ترور رئیس انجمن دوستی ایران و آذربایجان و نماینده مجلس ملی آذربایجان را محکوم کرد. (سلام، ۷۵/۱۲/۶)

● سختگوی وزارت خارجه ایران اتهام مطرح شده در تلویزیون باکو مبنی بر ارتباط غیرقانونی اعضای حزب اسلامی جمهوری

سال ۱۳۷۶

اردیبهشت

- با امضای اعلامیه مشترک گسترش مناسبات دوستانه و همکاریهای اقتصادی از سوی رؤسای جمهوری اسلامی ایران و تاجیکستان نه فرادراد و یادداشت تفاهم دیگر توسط مقاماتی دو کشور در دو شنبه امضاء شد. (۷۶/۲/۲۱)

تیر ۱۳۷۶

- قراردادنهایی صلح تاجیکستان با تلاش ایران و روسیه در مسکو امضاء شد. (کیهان، ۷۶/۴/۷)
- سفیر جمهوری آذربایجان به وزارت خارجه احضار شد: در پی مرگ سه تن از ایرانیان زندانی در زندانهای آذربایجان بر اثر بیماری سل سفیر آذربایجان به وزارت خارجه احضار شد و مراتب اعتراض ایران به وی اعلام گردید. (کیهان، ۷۶/۴/۱۲)
- قطع پخش سیمای ایران در آذربایجان: برنامه یک ساعته سیمای آذربایجان به توسط معاونت برون مرزی صدا و سیما تهیه و طبق

مرداد ۱۳۷۶

- دلار امضاء کردند. (سلام، ۷۶/۵/۱۲)
- معاون وزارت خارجه ایران اعلام کرد: بستن هرگونه قرارداد نفتی کشورهای ساحلی دریای خزر بدون در نظر گرفتن حقوق سایر کشورهای ساحلی، پایه و ضمانت حقوقی درستی نداشته و قطعاً مشکل آفرین خواهد بود. (سلام، ۷۶/۵/۱۵)
- وزارت امور خارجه ایران از وقوع درگیریها بین گروههای مختلف و و خامت اوضاع در شهر دو شنبه پایتخت تاجیکستان ایراز نگرانی کرد و حفظ دست آوردهای توافقات صلح در تاجیکستان را مورد تأکید قرار داد. (سلام، ۷۶/۵/۱۲)
- در جریان سفر رئیس جمهور آذربایجان به آمریکا، دو کشور قراردادهایی به ارزش ۸ میلیارد

۱۱۴ شهریور ... ۱۳۷۶

بیانیه مشترک قرقستان و ترکمنستان را ناقض
رژیم حقوقی موجود در دریای خزر خواند و گفت
طبق توافق پنج کشور ساحلی هرگونه تکمیل
رژیم حقوقی دریای خزر باید توافق تمامی
کشورهای ساحلی صورت گیرد. (سلام، ۷۶/۶/۲۳)

- نورسلطان نظریابی در کویت در گفتگو با خبرنگاران گفت: ایران کو تا هرین راه برای انتقال نفت این کشور به خلیج فارس است. (سلام، ۷۶/۶/۱۵)
- کاردار ایران در سازمان ملل با ارسال نامه‌ای به دبیرکل سازمان ملل بخشی از یک

۱۳۷۶ مهر

وی در اقامت سه روزه در تهران درباره
همکاریهای اقتصادی و تجاری میان دو کشور و
همچنین راههای سرعت بخشیدن به همکاریها
مذاکره خواهد کرد. (اطلاعات، ۷۶/۷/۱۹)

● ایران و ترکمنستان یادداشت تفاهمی در
۱۱ ماده در عشق آباد امضاء نمودند. (اطلاعات،
(۷۶/۷/۲۳)

- رئیس جمهور سید محمد خاتمی در دیدار با معاون رئیس جمهور ترکمنستان ضمن تأکید بر همکاری کشورهای ساحلی دریای خزر، بر لزوم تعیین هر چه سریعتر رژیم حقوقی دریای خزر با توافق پنج کشور ساحلی تأکید کرد. (اطلاعات، ۷۶/۷/۱۰)
- معاون نخست وزیر آذربایجان به دعوت محمود حجتی وزیر راه و ترابری وارد ایران شد

۱۳۷۶ آذر

ایران بی فایده می باشد. (اطلاعات، ۷۶/۹/۶)

- رئیس جمهور قرقستان که سرگرم دیدار از آلمان است گفت: تحریم تجاری آمریکا علیه

۱۳۷۶ دی

● جیمز فولی سخنگوی وزارت خارجه
آمریکا مخالفت آمریکا را با انتقال گاز ترکمنستان
از طریق ایران اعلام کرد. وی گفت انتقال به دو
صورت است یکی انتقال گاز از طریق ترکمنستان
- ایران و خلیج فارس و دیگری ترکمنستان، ایران
و ترکیه که آمریکا با خط لوله دومی صراحتاً
مخالف است. (اطلاعات، ۷۶/۱۰/۱۰)

- اجلاس سه‌جانبه ایران، ارمنستان و یونان در آن برگزار شد. (اطلاعات، ۷۶/۱۰/۲)
- در دور دوم مذاکرات سران دو کشور ایران و ترکمنستان: دو کشور نگرانی خود را از اقدامات یکجانبه در بهره‌برداری از منابع دریای خزر اظهار داشتند و بر ضرورت تدوین رژیم حقوقی دریای خزر بر مبنای اتفاق آراء تأکید نمودند. (اطلاعات، ۷۶/۱۰/۹)

- اعضاي هيات اتحاديه اروپا در ديدار با ديدند. (سلام، ۱۱/۱۸/۷۶)
- امضاء يك يادداشت تفاهم همکاري علمي، اقتصادي و فرهنگي ايران و قرقیزستان در بيشكك. (سلام، ۱۱/۲۹/۷۶)
- صفر مراد نيازف اعلام کردد که برای خط انتقال گاز تركمنستان از طريق ايران اهميت زيادي قائل هستند. اعضاي اتحاديه اروپا اين خط لوله گاز را برای کشورهای منطقه و منافع آنها مناسب

سال ۱۳۷۷

فوردين

- پليس قرقیزستان فردی راکه‌دي ماه سال بيشكك وي و پسر خردسال او را مجموع کرده گذشته و به هنگام سرفت از منزل کنسول ايران در بود دستگير کرد. (کيهان، ۱۱/۲۲/۷۷)

۱۳۷۷

- آمادگي خود را برای بررسی قواردادهای گلستان و ترکمانچای اعلام کرد اما با پيشنهاد سفارت ايران مبنی بر برگزاری اين نشست در تهران توسيط کارشناسان طرفين؛ رهبری حزب مام ميهن عقبنشيني نمود. (کيهان، ۱۱/۲۰/۷۷)
- اعتراف شدید ايران به بيانه مشترك روسие و قراقستان در مورد بهره‌برداري ناعادلانه از منابع دريای خزر. (کيهان، ۱۱/۲/۷۷)
- اعتراض سفير ايران در باکو نسبت به تحریف تاريخ در راديو دولتی آذربایجان. (کيهان، ۱۱/۲/۷۷)
- در پي پيشنهاد سفارت ايران مبنی بر مناظره و گفتگو برای روشن شدن حقائق تاريخي، رهبری حزب مام ميهن (آناوطن) ابتدا برقرار شود. (کيهان، ۱۱/۲۴/۷۷)

خرداد

- امضاء يادداشت تفاهم همکاري میان ايران، ارمنستان و یونان: در این يادداشت تفاهم

۱۱۶

● بر همکاریهای ارتباطاتی، حمل و نقل هوایی و زمینی، ترانزیت کالا و مسافر تأکید شده است. (کیهان، ۷۷/۳/۳)

● وزارت خارجه با انتشار بیانیه‌ای به نقض رژیم حقوقی دریای خزر توسط قزاقستان اعتراض کرد. (کیهان، ۷۷/۳/۷)

تیر

۱۳۷۷

● حضرت آیت‌الله خامنه‌ای: رهبری انقلاب حضور رژیم صهیونیستی را در پشت مرزهای ایران را عامل ناامنی منطقه اعلام کردند و حضور رژیم صهیونیستی را عامل دغدغه دانستند. (کیهان، ۷۷/۴/۱۷)

● در پایان سفر نیازف به تهران یک بیانیه مشترک و سه پروتکل همکاری در زمینه‌های سیاسی، اقتصادی و ورزشی بین ایران و ترکمنستان امضاء شد. (کیهان، ۷۷/۴/۱۸)

● ایران و قزاقستان یک شرکت مشترک کشتیرانی در دریای خزر تشکیل می‌دهند. (کیهان، ۷۷/۴/۳)

● نماینده ویژه دبیرکل سازمان ملل در امور تاجیکستان در دیدار با کمال خرازی در تهران گفت: ایران یکی از عناصر کلیدی حصول توافقات صلح تاجیکستان است. (کیهان، ۷۷/۴/۱۰)

● در دیدار رئیس جمهور ترکمنستان با

آبان

۱۳۷۷

● گفت ایران آمادگی کمک در پیشبرد صلح در تاجیکستان را دارد. (سلام، ۷۷/۸/۱۱)

● دکتر خرازی حمایت ایران را از دولتش مقندر و مستحکم در تاجیکستان اعلام کرد و

آذر

۱۳۷۷

● رهبر معظم انقلاب در دیدار با رئیس جمهور تاجیکستان، دولت و مردم تاجیکستان را به هوشیاری برای حفظ و تقویت وحدت توصیه کرد. (سلام، ۷۷/۹/۲۴)

● رئیس جمهور تاجیکستان وارد تهران شده و مورد استقبال آقای خاتمی قرار گرفت. رئیس جمهور تاجیکستان هدف از این سفر را توسعه روابط دوچانبه و چندچانبه، گفتگو درباره روند صلح تاجیکستان دانست. (سلام، ۷۷/۹/۲۳)

- رئیس مجلس ترکمنستان با رئیس مجلس شورای اسلامی دیدار و گفتگو کرد. در این دیدار طرفین با اشاره به مشترکات فرهنگی و تاریخی دو کشور خواستار گسترش همکاریها شدند. (سلام، ۷۷/۱۰/۲۶)

● سفیر جمهوری آذربایجان در دیدار با وزیر تعاون گفت: مسؤولان این کشور تلاش می‌کنند تا آثار منفی تبلیغات سوء در مورد توسعه روابط بین دو کشور در گذشته را از بین ببرند. (سلام، ۷۷/۱۰/۱۶)

- و مردم آذربایجان تقدیر کرد و خواستار کمک ایران در حل بحران قره‌باغ شد. (سلام، ۷۷/۱۲/۲۳)

● وزیر خارجه آذربایجان توفیق ذوالفاراف با دکتر خرازی در تهران دیدار کرد. در این دیدار وزیر خارجه آذربایجان از کمکهای ایران به دولت

سال ۱۳۷۸

فرودین

- نوله انتقال نفت و انرژی قزاقستان از طریق ایران شد. (کیهان، ۱/۲۳/۷۸)

● نخست وزیر قزاقستان در تهران در دیدار با آقای خاتمی خواستار اجرای طرحهای مشترک اقتصادی میان دو کشور و به ویژه احداث خط

- داده شده است. (کیهان، ۱۱/۲/۷۸)
- دیدار سفیر ایران با امامعلی رحمانف: در این دیدار مسائل دوجانبه منطقه‌ای مسأله افغانستان و راههای دستیابی به صلح در این کشور مورد بحث گذاشته شد. سفیر تاجیکستان هم گفت: در این دیدار روند صلح تاجیکستان و نقش ایران به عنوان یکی از کشورهای ضامن صلح بررسی شد. (کیهان، ۲۸/۲/۷۸)

● سخنگوی وزارت خارجه ایران گفت: چگونگی استفاده از دریای خزر موضوع گفتگوهای پنج کشور ساحلی است و در صورت تقسیم دریای خزر بعضی از حوزه‌های نفتی که جمهوری آذربایجان برسر آنها با آمریکا قرارداد بسته است متعلق به ایران خواهد بود. ایران ضمن مخالفت با انعقاد چنین قواردادهای آنها را فاقد اعتبار و وجاهت قانونی می‌داند. وی گفت در این مورد هشدارهای لازم به شرکتهای نفتی

۱۱۸ خرداد ۱۳۷۸

- سخنگوی وزارت امور خارجه ایران: حمایت ایران را از توافق رئیس جمهور و رئیس اتحادیه مخالفین تاجیکستان را اعلام کرد. (کیهان، ۷۸/۲/۳۰)
- رئیس سازمان حفاظت محیط‌زیست گفت: خبر دفن زباله‌های هسته‌ای در دریای خزر توسط باکو را پس‌گیری می‌کنیم. (کیهان، ۷۸/۲/۲۰)

تیر ۱۳۷۸

- مشاور رئیس جمهور تاجیکستان در تهران گفت: مسائل دریای خزر ریطی به بیگانگان ندارد. (کیهان، ۷۸/۴/۲)
- سفیر جمهوری آذربایجان در تهران در مورد ایجاد پایگاه نظامی آمریکا در آذربایجان گفت: منطقه نامن است و ما مجبور به این کار هستیم. (کیهان، ۷۸/۴/۲)

مرداد ۱۳۷۸

- نخست وزیر و وزیر امور خارجه ارمنستان دیدار کرد. در این دیدارها راههای برقراری آرامش در منطقه مورد بررسی قرار گرفت. (اطلاعات، ۷۸/۵/۱۸)
- در دیدار وزیر خارجه ایران با کوچاریان رئیس جمهور ارمنستان همکاریهای دوجانبه و منطقه‌ای دو کشور مورد بحث و بررسی قرار گرفت. (اطلاعات، ۷۸/۵/۱۹)
- دیدار سفیر ایران علی‌رضا بیگدلی با وزیر امنیت ملی جمهوری آذربایجان: در این دیدار در مورد همکاریهای امنیتی دو کشور به خصوص در مورد مواد مخدر، قاچاقچیان و همچنین دیدار کارشناسان امنیتی بحث شد. (اطلاعات، ۷۸/۵/۲)
- دکتر خرازی به همراه یک هیأتی به منظور سفر یکروزه وارد تفلیس شد و با رئیس جمهور

شهریور ۱۳۷۸

- سال جاری میلادی (۱۹۹۹) م به بهره‌برداری می‌رسد. (اطلاعات، ۷۸/۶/۴)
- مرحله اول طرح لوله‌گذاری گاز ترکمنستان - ایران آغاز شد. این مرحله تا پایان

مهر ۱۳۷۸

- خاتمی با اشاره به مشترکات دو کشور خواستار گسترش همکاریها شد آقای خاتمی همچنین
- معاون مجلس جمهوری آذربایجان با رئیس جمهور ایران دیدار کرد: در این دیدار آقای

خرسندی نمود. (اطلاعات، ۷۸/۱۵)

بحران قره‌باغ را مانع پیشرفت کشورهای منطقه
دانست و از مذاکرات آذربایجانی ابراز

- ۱۳۷۸ ● استقبال دکتر خرازی از انتخابات آتی
عادلانه مجلس قانونگذاری موقعیت و جایگاه
تاجیکستان هر چه بیشتر ارتقاء باید. (کیهان،
مجلس تاجیکستان: دکتر خرازی در دیدار با
سیدعبدالله سوری رهبر نهضت اسلامی
تاجیکستان گفت با برگزاری انتخابات آزاد و
- (۷۸/۱۰/۲)

سال ۱۳۷۹

فروزدین

- شوارونادزه به خاطر انتخاب مجده ایشان به
ریاست جمهوری در این پیام با اشاره به
مشترکات فرهنگی و تاریخی دو کشور خواستار
گسترش همکاری دو کشور شدند. (اطلاعات،
خواستار توافق فراگیر پنج کشور ساحلی دریای
خزر در مورد رژیم حقوقی دریای خزر شد.
(اطلاعات، ۷۹/۱/۱۶)
- (۷۹/۱/۲۵)
- سفیر ایران در دیدار ملیتهاي روسیه
پیام حجت‌الاسلام خاتمی به اداره

- اردیبهشت ● دیدار سفیر ایران در فرقان با سیدمحمد
دخالت بیگانگان در منطقه تأکید کرد همچنین
رئیس جمهور قزاقستان مخالفت شدید خود را با
تحریم اقتصادی آمریکا علیه ایران اعلام کرد و
گفت شرکتهای نفتی موافق عبور خط لوله نفت از
خاک ایران هستند. (اطلاعات، ۷۹/۲/۱۰)
- سفیر جمهوری آذربایجان در تهران ادعای
برخی رسانه‌های خبری مبنی بر وحشامت اوضاع
سیاسی میان تهران و باکو را تکذیب کرد.
عباسعلی حسن‌اف به نشیره آزادلیق چاپ باکو
- دکتر حبیبی معاون اول رئیس جمهور که
برای شرکت در اجلاس سران اقتصادی اوراسیا
به آلمان سفر کرده بود با نورسلطان نظریابی
دیدار کرد. در این دیدار دکتر حبیبی بر لزوم عدم

میلادی و قبل از آن در کنفرانس سران اکو در تهران شرکت خواهد کرد. (اطلاعات، ۷۹/۲/۲۴)

۱۲۰ گفت رئیس جمهور آذربایجان توجه خاصی به توسعه روابط ایران و آذربایجان دارد و حیدرعلی اف در نیمه دوم ماه سپتامبر ۲۰۰۰

خرداد ۱۳۷۹

حروف می‌زنند. وی گفت در ایران شمار آذربایجان چندین برابر جمعیت ماست و آنها در دولت، پارلمان و دیگر مراکز قدرت حضور دارند. وی چنین افکاری را تادرست و به ضرر منافع آذربایجان دانست. (اطلاعات، ۷۹/۳/۲۱)

- جمهوری اسلامی ایران و قرقیزستان سه سند همکاری امضاء نمودند. رئیس جمهور قرقیزستان که برای شرکت در اجلاس سران اکو به تهران آمده است، در زمینه‌های آموزشی، پژوهشی، گمرک و سیاسی سند همکاری با ایران امضاء نمود. (اطلاعات، ۷۹/۳/۲۱)

- رئیس جمهوری آذربایجان با تادرست خواندن اظهارات وزیر خارجه کشورش مبنی بر نقض حقوق ایرانیان آذربایجان، این اظهار نظر را دخالت در امور داخلی ایران خواند و گفت ما نباید در امور داخلی دیگران دخالت کنیم. وی گفت عده‌ای به خاطر جاه طلبیهایشان چنین

مرداد ۱۳۷۹

- مجلس عالی تاجیکستان، گروه دوستی و همکاری با مجلس شورای اسلامی را تشکیل داد. رئیس مجلس عالی تاجیکستان در پیامی به حجت‌الاسلام کروبی هدف از این کار را توسعه همکاری با مجلس جمهوری اسلامی ایران اعلام کرد. (اطلاعات، ۷۹/۵/۲۰)

- به دعوت آقای خاتمی رئیس جمهوری آذربایجان به ایران می‌آید. رئیس روابط خارجی نهاد ریاست جمهوری آذربایجان اعلام کرد این سفر در اوائل مهرماه خواهد بود، حیدرعلی اف نیز در دیدار با سفیر ایران در باکو به گسترش روابط با ایران ابراز اطمینان کرد. (اطلاعات، ۷۹/۵/۱۵)

مهر ۱۳۷۹

جمهوری آذربایجان به نقل از وزیر انرژی

- خبرگزاری غیررسمی میدیاپرس

کار در دست بررسی و تبادل نظر است. برای ۱۲۱

احداث خط لوله ایران - ارمنستان به طول ۱۴۰ کیلومتر، معادل ۱۲۰ میلیون دلار سرمایه مورد نیاز است. (کیهان، ۷/۲۶/۷۹)

ارمنستان اعلام کرد که این کشور گفتگو با

سرمایه‌گذاران پیرامون احداث خط لوله گاز ایران - ارمنستان را ادامه می‌دهد. به گفته این مقام ارمنستانی اکنون کارهای فنی و امور طراحی این

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتابل جامع علوم انسانی